บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การทดลองสอนหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6" สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทดลองสอนหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน กับที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

สมมุติฐานของการวิจัย

เมื่อทดลองสอนหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูล และการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอน และสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูล และการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดวิเศษการ เขตบางกอกน้อย สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน รวมเป็นนักเรียนทั้งหมด 50 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม แบบจับคู่คะแนน (match by Pair) จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จากนั้นใช้วิธีจับสลากแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนหน่วยการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง "อวกาศ" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 8 แผน

2. แผนการฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 12 แผน

3. แผนการฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน 16 แผน

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .8732

5. แบบตรวจสอบผลงานการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .7698

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าทำรายงานเรื่อง "การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า" ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 4 คน ให้คะแนนจากการสังเกตและตรวจสอบผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. ดำเนินการทดลองสอนกลุ่มควบคุม ตามแผนการสอนเรื่อง "อวกาศ" โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และกลุ่มทดลองเรียนตามแผนการสอนเรื่อง "อวกาศ" ชุดเดียวกับกลุ่มควบคุม โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลาทั้งหมด 64 คาบ แต่ละกลุ่มเรียนสัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 8 คาบ (คาบละ 20 นาที)

3. หลังจากเรียนจบบทเรียนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (post test) กับตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าทำรายงานเรื่อง "สภาพแวดล้อมเป็นพิษและการแก้ไข" ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 4 คน ให้คะแนนจากการสังเกตและตรวจสอบผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่นเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

ผู้วิจัยให้เจ้าหน้าที่สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS คำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

1. คะแนนเฉลี่ย (Mean)
2. คะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้ t-test

<u>สรุปผลการวิจัย</u>

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ก่อนทำการทดลองสอน นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. หลังทดลองสอน นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอน การค้นคว้าทำรายงาน มีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการ

สอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3. หลังทดลองสอน นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ หลังทดลองสอนนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอนโดยส่วนรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูล สูงกว่าก่อนทดลองสอน จำนวน 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ ได้แก่ 1) การใช้แหล่งข้อมูล 2) วิธีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 3) วิธีการอ่านศึกษาข้อมูล 4) การเขียนแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก และ 5) การได้ที่มาของแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก นักเรียนมีคะแนนทักษะการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอน จำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 19 ข้อ ได้แก่ 1) วิธีการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน 2) วิธีการเขียนสารบัญในรายงาน 3) ลักษณะการเขียนคำนำในรายงาน 4) ลักษณะการเขียนสารบัญในรายงาน 5) ลักษณะการเขียนสารบัญตารางหรือรายการตารางประกอบในรายงาน และ 6) ลักษณะการเขียนสารบัญภาพประกอบหรือรายการภาพประกอบในรายงาน นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูล ก่อนและหลังทดลองสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ ได้แก่ 1) วิธีการค้นหาข้อมูลในหนังสือ 2) วิธีการจดบันทึกข้อมูลในบัตรบันทึก 3) การรวบรวมรายชื่อของข้อมูล 4) รูปแบบของการจดบันทึกข้อมูลลงในบัตรบันทึก 5) ลักษณะข้อความที่จดบันทึกลงในบัตรบันทึกทั้งหมด และ 6) การจัดเรียงเก็บบัตรบันทึกข้อมูล นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการเขียนรายงาน ก่อนและหลังทดลองสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 13 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 19 ข้อ ได้แก่ 1) วิธีการเขียนเนื้อหา 2) วิธีจัดเตรียมภาพประกอบในรายงาน 3) วิธีการรวบรวมส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงานเพื่อเตรียมส่งผู้สอน 4) ลักษณะรูปแบบการเขียนเนื้อหาในรายงาน 5) ลักษณะการเขียนเนื้อหาในรายงาน 6) ลักษณะการใช้ภาษาในเนื้อหาของรายงาน 7) การแสดงตารางประกอบในเนื้อหาของรายงาน 8) การแสดงภาพประกอบในเนื้อหาของรายงาน 9) การเขียนแหล่งอ้างอิงในเนื้อหาของรายงาน 10) การเขียนปกหน้าของรายงาน 11) ลักษณะการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน 12) ลักษณะการจัดเรียงส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงาน และ 13) ลักษณะรูปเล่มของรายงาน

4. หลังทดลองสอน นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบตรวจสอบผลงานนักเรียนเป็นรายบุคคล สูงกว่าก่อนทดลองสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัยได้ว่า หลังทดลองสอน นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน มีคะแนนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

<u>อภิปรายผลการวิจัย</u>

จากการที่ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงานและกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงาน หลังทดลองสอนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผลที่เกิดขึ้นมาจากองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ

1.1 กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับสอนกลุ่มทดลอง 16 กิจกรรม มีลักษณะเป็นกิจกรรมสอนเนื้อหาและกิจกรรมฝึกปฏิบัติทุกกิจกรรม ส่วนกิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับสอนกลุ่มควบคุม 12 กิจกรรม มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยอธิบายชี้แจงหลักการและวิธีการก่อนแล้วให้นักเรียนปฏิบัติโดยไม่มีการฝึกอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการใช้กิจกรรมฝึกจึงมีผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่านักเรียน

กลุ่มควบคุม

1.2 สื่อการสอนและเกมในกิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของกลุ่มทดลอง เน้นในเรื่องการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยใช้สื่อการสอนและเกมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันตามกติกาที่กำหนด แล้วจึงอธิบายถึงหลักการและขั้นตอนต่าง ๆ ในเนื้อหาให้นักเรียนทราบ ในขณะที่สื่อการสอนและเกมในกิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของกลุ่มควบคุม ใช้ประกอบการอธิบายหลักการและขั้นตอนต่าง ๆ ในเนื้อหา ดังนั้นการที่ผู้วิจัยใช้สื่อการสอนและเกมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักการและขั้นตอนต่าง ๆ ด้วยตนเองก่อน จึงมีผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าใจเนื้อหาและมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานก่อนและหลังทดลองสอนของกลุ่มควบคุม ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ หลังทดลองสอนแล้วกลุ่มควบคุมมีคะแนนสูงกว่าก่อนทดลองสอนโดยส่วนรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการรวบรมข้อมูลสูงกว่าก่อนทดลองสอน จำนวน 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ ได้แก่ 1) การใช้แหล่งข้อมูล 2) วิธีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 3) วิธีการอ่านศึกษาข้อมูล 4) การเขียนแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก และ 5) การได้ที่มาของแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก นักเรียนมีคะแนนทักษะการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอน จำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 19 ข้อ ได้แก่ 1) วิธีการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน 2) วิธีการเขียนสารบัญในรายงาน 3) ลักษณะการเขียนคำนำในรายงาน 4) ลักษณะการเขียนสารบัญในรายงาน 5) ลักษณะการเขียนสารบัญตาราง หรือรายการตารางประกอบในรายงาน และ 6) ลักษณะการเขียนสารบัญภาพประกอบ หรือรายการภาพประกอบในรายงาน แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลสูงขึ้นในด้าน 1) การใช้แหล่งข้อมูล 2) วิธีการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 3) วิธีการอ่านศึกษาข้อมูล 4) การเขียนแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก และ 5) การได้ที่มาของแหล่งอ้างอิงในบัตรบันทึก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลที่เกิดขึ้น เนื่องจากนักเรียนกลุ่มควบคุมได้ปฏิบัติทักษะเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้วิจัยได้ทดลองใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แก่นักเรียนกลุ่มควบคุมแล้วในกิจกรรมอื่น ๆ นักเรียนได้ใช้ทักษะเหล่านี้

ปฏิบัติด้วย ดังนั้นการปฏิบัติทักษะอย่างต่อเนื่อง สามารถทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีทักษะการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวสูงขึ้น นักเรียนกลุ่มควบคุมมีทักษะการเขียนรายงานสูงขึ้นในด้าน 1) วิธีการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน 2) วิธีการเขียนสารบัญในรายงาน 3) ลักษณะการเขียนคำนำในรายงาน 4) ลักษณะการเขียนสารบัญในรายงาน 5) ลักษณะการเขียนสารบัญตาราง หรือรายการตารางประกอบในรายงาน และ 6) ลักษณะการเขียนสารบัญภาพประกอบ หรือรายการภาพประกอบในรายงาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลที่เกิดขึ้น เนื่องจากลักษณะของกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนรายงานดังกล่าว ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการ หลักการ และสาธิตขั้นตอนการเขียนส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงาน ให้นักเรียนดู จากนั้นให้นักเรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติ นอกจากนี้วิธีการเขียนบรรณานุกรม สารบัญ คำนำ สารบัญตารางหรือรายการตารางประกอบและสารบัญภาพประกอบ หรือรายการภาพประกอบ เป็นวิธีที่เขียนได้ง่ายเพียงแต่ใช้วิธีการจำรูปแบบการเขียน ตามที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ดังนั้นการที่นักเรียนกลุ่มควบคุมมีทักษะการเขียนรายงานสูงขึ้นทั้ง 6 ด้าน เพราะลักษณะของเนื้อหา วิธีการ หลักการและขั้นตอนต่าง ๆ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ง่ายกว่าการเขียนส่วนอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่สามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงขึ้นในด้าน 1) วิธีการค้นหาข้อมูลในหนังสือ 2) วิธีการจดบันทึกข้อมูลในบัตรบันทึก 3) การรวบรวมรายชื่อของข้อมูล 4) รูปแบบของการจดบันทึกข้อมูลลงในบัตรบันทึก 5) ลักษณะข้อความที่จดบันทึกลงในบัตรบันทึกทั้งหมด 6) การจัดเรียงเก็บบัตรบันทึกข้อมูล 7) วิธีการเขียนเนื้อหา 8) วิธีจัดเตรียมภาพประกอบในรายงาน 9) วิธีการรวบรวมส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงานเพื่อเตรียมส่งผู้สอน 10) ลักษณะรูปแบบการเขียนเนื้อหาในรายงาน 11) ลักษณะการเขียนเนื้อหาในรายงาน 12) ลักษณะการใช้ภาษาในเนื้อหาของรายงาน 13) การแสดงตารางประกอบในเนื้อหาของรายงาน 14) การแสดงภาพประกอบในเนื้อหาของรายงาน 15) การเขียนแหล่งอ้างอิงในเนื้อหาของรายงาน 16) การเขียนปกหน้าของรายงาน 17) ลักษณะการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน 18) ลักษณะการจัดเรียงส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงานและ 19) ลักษณะรูปเล่มของรายงาน

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงาน ก่อนและหลังทดลองสอนกลุ่มทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ หลังทดลอง

สอนนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอนโดยส่วนรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงกว่าก่อนทดลองสอนทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน สามารถทำให้นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานสูงขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผลที่เกิดขึ้นมาจากองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

3.1 ในการทดลองสอนหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยใช้กิจกรรมฝึกทักษะตามหลักการและขั้นตอนของการค้นคว้าทำรายงาน อันประกอบด้วยกิจกรรมการสำรวจแหล่งข้อมูล การใช้แหล่งข้อมูล ได้แก่ การใช้บัตรรายการ ดรรชนีวารสาร บรรณานุกรม และหนังสืออ้างอิงของห้องสมุด เป็นต้น การอ่านเพื่อรวบรวมข้อมูล การจดบันทึกและเขียนแหล่งอ้างอิง การใช้ภาษาในการเขียนรายงาน การเขียนเนื้อหาของรายงาน และการเขียนส่วนประกอบต่าง ๆ ของรายงาน ได้แก่การเขียนปกหน้า การเขียนคำนำ การเขียนสารบัญ รวมถึงการเขียนรายการตารางประกอบ การเขียนรายการภาพประกอบ และการเขียนบรรณานุกรมในรายงาน ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 16 กิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยสร้างชุดอุปกรณ์เป็นสื่อการสอนให้นักเรียนเรียนรู้หลักการ วิธีการของทักษะ และแนวฝึกให้นักเรียนทดลองปฏิบัติเป็นรายบุคคล ส่วนการสอนของผู้วิจัยเป็นไปในลักษณะการให้นักเรียนแข่งขันเล่นเกมจากชุดอุปกรณ์ การสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยการให้นักเรียนสะสมบัตรยิ้มแลกรางวัล เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามทักษะนั้น ๆ ได้ มีการปรับพฤติกรรมเมื่อไม่สนใจการเรียน โดยการเรียกบัตรยิ้มคืน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดสภาพบรรยากาศของห้องเรียนและห้องสมุด โดยการจัดมุมหนังสือ การจัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ และบริเวณค้นคว้าหาความรู้ให้นักเรียนสะดวกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานตามวิธีดังกล่าว มีผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะนั้น ๆ ดีขึ้น ดังที่สงัด อุทรานันท์ (2529:122) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ทักษะที่ดีนั้น ผู้สอนควรจัดขั้นตอนของทักษะให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงไปตามลำดับขั้น พร้อมกับสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียนไปพร้อม ๆ กับการฝึกปฏิบัติ และสุมน อมรวิวัฒน์ (2520:188) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า ควรจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อการสอนหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน นอกจากนี้เกศินี ชิตติกเสถียร (2523:73)

มนตรี แย้มกสิกร (2526:152) และกรมพลศึกษา (2526:4) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เกมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า เกมช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หลักการ โดยการสัมผัสโดยตรงจากการเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและจูงใจในการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ที่ผู้สอนต้องการฝึก นอกจากนี้ทวี ก่องแก้ว และอบรม สินภิบาล (2517:59) สมพร สุทัศนีย์ (2524:54) และวารี ถิระจิตร (2526:31) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดบรรยากาศในห้องเรียน สอดคล้องกันว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี และทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

จึงสรุปได้ว่า จากการที่ผู้วิจัยทดลองสอนกลุ่มทดลอง โดยการจัดสภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนและห้องสมุด การใช้สื่อการสอนและแบบฝึกทักษะ การให้รางวัลสร้างแรงจูงใจในการเรียน สามารถทำให้ผู้เรียนมีคะแนนทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานดีขึ้น

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่หน้าที่เกี่ยวข้อง

1.1 การวิจัยเรื่องการทดลองสอนหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยใช้เนื้อหา เรื่อง "อวกาศ" ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวมีการค้นพบข้อเท็จจริงใหม่ ๆ อยู่เสมอ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องค้นคว้าหาความรู้และติดตามข้อค้นพบใหม่ ๆ ในเรื่อง "อวกาศ" ตลอดเวลา เพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ควรให้ความสนใจและวางแผนงานในการฝึกทักษะให้กับนักเรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานดีขึ้นเป็นลำดับ และส่งผลให้นักเรียนได้นำทักษะนี้ไปใช้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองต่อไป

1.3 การใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียน จำเป็นต้องใช้ห้องสมุดประกอบการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน ผู้บริหารและผู้ที่

เกี่ยวข้องควรจัดเตรียม หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้า ซึ่งหากห้องสมุดไม่มีหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ เพียงพอ การฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานให้แก่นักเรียน ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องเดียวกันนี้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และใช้เวลาทดลองสอนให้มากขึ้นเป็น 1 ภาคการศึกษา เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านทักษะของเด็กในระดับชั้นนั้น ๆ

2.2 ควรทดลองสอนหน่วยการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ในด้านอื่น ๆ อีก เช่น ทักษะการวางแผน ทักษะการประเมินผลข้อมูล ทักษะการพูดและรายงาน เป็นต้น

2.3 ควรประเมินทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของนักเรียนในระดับประถมศึกษาหลาย ๆ โรงเรียน เพื่อศึกษาทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานของนักเรียนส่วนใหญ่

<u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย</u>

1. ช่วยให้มีหน่วยการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้น โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนการค้นคว้าทำรายงาน กับการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวในแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2. ช่วยให้ครูและนักวิชาการทราบแนวทางการนำกิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ฝึกทักษะการรวบรวมข้อมูลและการเขียนรายงานแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา และทราบแนวทางคิดสร้างกิจกรรมฝึกทักษะด้านอื่น ๆ ที่สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

3. ช่วยให้นักการศึกษาและผู้สนใจทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับทักษะการแสวงหาความรู้ให้แก่นักเรียนกว้างขวางยิ่งขึ้น